

Ons kenmerk
G.18.02514
G.18.02514

Voorstel van college danwel burgemeester aan gemeenteraad

Raadsnummer:	BP/368	Datum collegebehandeling:	14 augustus 2018
Steller:	D. Smeets- Ramakers	Portefuillehouder:	M. van der Kleij
Behandeling in sprekersplein:	12 september 2018	Behandeling in raad:	27 september 2018

Onderwerp	Centrumregeling verwerving Jeugdhulp regio Zuid Limburg 2019
------------------	--

Advies sprekersplein	De Raad besluit het college toestemming te verlenen tot het aangaan van de Centrumregeling verwerving jeugdhulp regio Zuid Limburg 2019
-----------------------------	---

1. Samenvatting

Het college van burgemeester en wethouders heeft besloten de raad om toestemming te vragen om een nieuwe samenwerking met de overige 17 Zuid Limburgse gemeenten aan te mogen gaan. Het doel van deze samenwerking is om gezamenlijk te voorzien in professionele jeugdhulp aan jongeren die dit nodig hebben. Hiervoor wordt een centrumregeling tussen de 18 Zuid Limburgse gemeenten aangegaan, waarbij de gemeente Maastricht als centrumgemeente wordt aangewezen. De centrumgemeente zorgt ervoor, dat er voldoende jeugdhulpaanbieders worden gecontracteerd of worden gesubsidieerd, om daarmee in de behoefte aan jeugdhulp in Zuid Limburg te kunnen voorzien. Daarmee kunnen de gemeenten in de regio invulling geven aan de zorgplicht die zij op grond van de Jeugdwet tegenover hun jongeren hebben.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

In 2014 zijn alle Zuid Limburgse gemeenten een inkoop samenwerking gestart met het oog op de inwerkingtreding van de Jeugdwet 2015. Daartoe is een centrumregeling aangegaan, waarin de gemeente Maastricht als centrumgemeente is aangewezen die de inkoop van de gespecialiseerde jeugdhulp voor de deelnemende gemeenten verzorgt. Deze centrumregeling loopt eind 2018 af. Aanvankelijk was deze samenwerking als tijdelijk bedoeld en wilden de deelnemende gemeenten uiteindelijk zelf (of op een andere samenwerkingsschaal dan die van geheel Zuid Limburg) deze inkoop vormgeven. In ieder geval voor de ambulante jeugdhulp. In 2017 is deze bestuurlijke samenwerking en de daaronder vallende inkoop geëvalueerd. Op basis van het evaluatierapport hebben de 18 Zuid Limburgse gemeenten besloten, de inkoop samenwerking voor onbepaalde tijd te continueren. Daaraan is wel een aantal randvoorwaarden gesteld. Zo zou meer ruimte voor maatwerk in de samenwerking moeten komen. Dit heeft geresulteerd in de introductie van een verplicht basispakket dat alle gemeenten afnemen en een facultatief keuzepakket voor de ambulante jeugdhulp. Vijf van de achttien gemeenten hebben besloten de komende vier jaar gebruik te maken van de mogelijkheid om (een deel van) het keuzepakket zelf in te kopen. Het voormalig college van de gemeente Gulpen-Wittem heeft besloten dat zowel het basispakket als het facultatief keuzepakket wordt afnemen vanaf 2019.

Daarnaast hebben de Zuid Limburgse gemeenten afgesproken, dat er naast een nieuwe centrumregeling ook een apart service-level agreement komt waarin de kwaliteit en het niveau van de dienstverlening van de centrumgemeente naar de overige deelnemende gemeenten wordt vastgelegd, evenals de onderlinge afbakening van taken en verantwoordelijkheden tussen centrumgemeente en overige deelnemers. Een andere wens ten aanzien van de inkoop samenwerking is, dat de samenwerking verbreed zou moeten worden. Zo zou de centrumgemeente in staat gesteld moeten worden ook andere verwervingsvormen zoals subsidiëring van bepaalde jeugdhulpvormen voor de deelnemers te verzorgen. Met het oog hierop is gekozen voor de bredere term "verwerving" in plaats van inkoop in de benaming van de centrumregeling, nu subsidiëring immers geen inkoop is.

Dit leidt er toe dat ingaande 2019 de inkoop samenwerking op een andere wijze zal worden vormgegeven door het vaststellen van een nieuwe centrumregeling. Het instrument van centrumregeling (een lichte Gemeenschappelijke Regeling) is bij de besluitvorming over de evaluatie bestuurlijk geen aandachtspunt geweest. De mandaatconstructie in deze centrumregeling zorgt ervoor dat de centrumgemeente niet teveel afstand van de deelnemende gemeenten kan innemen. Deze afstand is een veelvuldig gehoord bezwaar van gemeentebesturen en vooral raden die een grote afstand en daarmee gebrek aan sturingsmogelijkheden en invloed ervaren tot de gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam. Dat is met deze centrumgemeente constructie duidelijk anders. De verhouding opdrachtgever - opdrachtnemer is wederkerig en gelijkwaardig, er is geen sprake van ondergeschiktheid van de opdrachtnemer ten opzichte van de opdrachtgever.

De 18 gemeenteraden dienen op basis van artikel 1, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) toestemming te verlenen voor het aangaan van een gemeenschappelijke regeling. Dat geldt ook voor deze centrumregeling. De gevraagde toestemming kan alleen worden geweigerd wegens strijd met het recht en/of het algemeen belang. Na de verleende toestemming dienen alle 18 colleges de regeling vast te stellen, waarna deze in de Staatscourant kan worden gepubliceerd en in werking kan treden. Dit proces dient uiterlijk in oktober van dit jaar te worden afgerond om daarmee de centrumgemeente op tijd in staat te stellen contractuele afspraken met jeugdhulpaanbieders voor 2019 te maken.

3. Relatie met bestaand beleid

Zoals eerder aangegeven is er in 2014 door de 18 Zuid Limburgse gemeenten een centrumregeling voor inkoop samenwerking aangegaan, waarin de gemeente Maastricht als centrumgemeente is, die de inkoop van de gespecialiseerde jeugdhulp voor de deelnemende gemeenten verzorgt. Deze centrumregeling loopt af per 31 december 2018.

Aangezien het bij de Centrumregeling verwerving jeugdhulp regio Zuid Limburg 2019 gaat om een centrumgemeente constructie, is dit geen voorbeeld van een verbonden partij en valt het dus niet onder de "Nota Verbonden Partijen 2018".

4. Gewenst beleid, Beoogd effect en mogelijke opties

Met de vaststelling en inwerkingtreding van de Centrumregeling Verwerving Jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019 kan de centrumgemeente Maastricht namens de deelnemende Zuid Limburgse gemeenten de verwerving van voldoende jeugdhulp verzorgen. Alle 18 gemeenten zijn dan in staat invulling te geven aan de zorgplicht die zij hebben naar jongeren die een beroep op professionele jeugdhulp moeten doen.

5. Samenwerking / Strategische visie:

Voor de inkoop van zowel ambulante als gespecialiseerde jeugdhulp is reeds in 2014 besloten dit op de schaal van Zuid Limburg te organiseren. Daartoe is een centrumregeling aangegaan met de gemeente Maastricht als centrumgemeente. In 2017 is deze bestuurlijke samenwerking en de daaronder vallende inkoop geëvalueerd. Op basis van het evaluatierapport hebben de 18 (voormalige) portefeuillehouders Jeugd van de Zuid Limburgse gemeenten besloten, de inkoop samenwerking voor onbepaalde tijd te continueren. Daaraan is wel een aantal randvoorwaarden gesteld. Zo zou meer ruimte voor maatwerk in de samenwerking moeten komen. Dit heeft geresulteerd in de introductie van een verplicht basispakket dat alle gemeenten afnemen en een facultatief keuzepakket.

6. Aanbestedingen

N.v.t.

7. Financiën (Kosten, Baten en Dekking)

Het aangaan van deze centrumregeling heeft op zichzelf geen financiële gevolgen. De kosten van de inzet van jeugdhulp zelf uiteraard wel, maar dat is een beoogd gevolg van deze samenwerking. Daarvoor dragen de deelnemende gemeenten zelf de verantwoordelijkheid en de kosten. De inkoop samenwerking brengt met zich mee, dat de centrumgemeente Maastricht een inkoopteam in stand houdt, waarvan de kosten worden gedeeld via een aparte verdeelsystematiek. Ten tijde van de oprichting in 2015 is besloten dat de kosten van inkoopteam naar rato van de gemeentefondsuitkering van deelnemende verdeeld worden over de regio. Vanaf 2019 komt er een nieuwe kostenverdeelsystematiek. Bij de nieuwe verdeelsleutel worden de kosten op basis van daadwerkelijke inzet van zorg over de deelnemende gemeenten verdeeld.

Door deze nieuwe verdeelsleutel zal de bijdrage van de gemeente Gulpen-Wittem aan de kosten van het inkoopteam stijgen van 1,4% naar 2,9%. De hoogte van de bijdrage voor 2019 is momenteel nog niet bekend.

8. Bevoegdheid

De bevoegdheid van de raad ligt in artikel 1, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

9. Communicatie

Gelet op de technische aard van deze inkoop samenwerking is de nieuws waarde ervan beperkt en is geen specifieke aandacht vanuit communicatie noodzakelijk. Wel zal de gewijzigde gemeenschappelijke regeling "Centrumregeling Verwerving Jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019" op de gebruikelijke wijze moeten worden gepubliceerd om in werking te kunnen treden (Staatscourant, Centrale Voorziening Decentrale Regelgeving).

10. Argumenten, Afweging en advies

Argumenten voor:

- 1) Het inkopen of subsidiëren van jeugdhulp op de schaal van Zuid Limburg is efficiënter dan als alle gemeenten dit zelf invullen (18 afzonderlijke processen)
- 2) Draagt bij aan administratieve lastenvermindering bij gemeenten en zorgaanbieders
- 3) Biedt gemeenten gezamenlijk een steviger positie op de markt voor de jeugdhulp en kan tot inkoopvoordelen leiden

Argumenten tegen:

- 1) Meer regionale afstemming, zowel bestuurlijk als ambtelijk
- 2) Minder maatwerk mogelijk

Alternatief

Een alternatief voor de centrumregeling met de 18 Zuid Limburgse gemeenten zou samenwerking op kleinere schaal of zelf doen kunnen zijn. Voor een kleinere gemeente in de regio Zuid Limburg, is zelf doen feitelijk geen optie, en werkt sterk kostenverhogend. Samenwerken op kleinere schaal, bijvoorbeeld op de schaal van Maastricht-Heuvelland is weliswaar mogelijk, maar gaat voorbij aan de al bestaande beleidssamenwerking op het terrein van de Jeugdwet en de noodzakelijke schaalgrootte voor het bereiken van de transformatiedoelstellingen. Zeker voor de grotere jeugdhulpaanbieders is de schaalgrootte van belang om een volwaardig gesprekspartner te kunnen zijn.

11. Draagvlak

Bij de totstandkoming van deze centrumregeling zijn de 18 (voormalige) portefeuillehouders Jeugd (via de stuurgroep Jeugd en het bestuurlijk overleg) betrokken geweest. Dit was ook het geval bij de voorafgaande evaluatie van de zorginkoop en de bestuurlijke samenwerking daarbij. De uitkomsten daarvan zijn in de regeling verwerkt.

12. Risicoparaagraaf (financieel, juridisch, milieu)

Zoals aangegeven in de financiële paraagraaf zal de bijdrage van de gemeente Gulpen-Wittem aan de kosten van het inkoopteam stijgen.

13. Vervolgprocedure / voortgang / aanpak / realisatie

Nadat de raad de toestemming heeft verleend dient het college de regeling vast te stellen. Deze procedure dient in alle 18 Zuid Limburgse gemeenten te worden doorlopen. Nadat dit is gebeurd wordt de regeling in de Staatscourant gepubliceerd en treedt de dag erop in werking.

14. Evaluatie

De uitvoering van de centrumregeling wordt jaarlijks geëvalueerd op de wijze zoals in de regeling is beschreven.

15. Voorstel / Besluit

De Raad besluit het college toestemming te verlenen tot het aangaan van de Centrumregeling verwerving jeugdhulp regio Zuid Limburg 2019.

Bijlagen

Bijlage 1 Raadsbesluit (G.18.02504)

Bijlage 2 Centrumregeling verwerving Jeugdhulp regio Zuid Limburg 2019 (B.18.03748)